

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 8207/2021
27.06.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиоца Компанија „Дунав осигурање“ АДО ГФ Лесковац, коју заступа пуномоћник Немања Срзентић, адвокат из ..., против тужених Града Лесковца, кога заступа Градски правобранилац, Лесковац и ЈП „Урбанизам и изградња“ Лесковац, кога заступа пуномоћник запослена АА, дипломирани правник са положеним правосудним испитом, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 2624/21 од 23.09.2021. године, у седници одржаној 27.06.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 2624/21 од 23.09.2021. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог Града Лесковца за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Лесковцу П 5591/17 од 19.07.2021. године, ставом првим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражено да се тужени обавезу да тужиоцу солидарно на име накнаде штете плате износ од 10.000.000,00 динара са законском затезном каматом од 15.06.2010. године до исплате. Ставом другим изреке, тужилац је обавезан да туженом Граду Лесковцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 530.100,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 2624/21 од 23.09.2021. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени Град Лесковац је поднео одговор на ревизију са захтевом за накнаду трошкова.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 18/20) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијски наводи о битној повреди поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП не могу бити ревизијски разлог по члану 407. став 1. тачка 2. тог закона, док указивање ревидента на битне повреде поступка из члана 374. став 1. у вези чланова 228. и 229. став 1. ЗПП, учињене пред другостепеним судом, није основано, јер је другостепени суд одлучио о жалби тужиоца на основу чињеничног стања утврђеног у првостепеном поступку без отварања расправе. Правило о оцени доказа у поступку пред другостепеним судом примењује се само у ситуацији када се другостепена одлука доноси после расправе отворене пред тим судом. Другостепени суд је оценио битне жалбене наводе и навео разлоге које је узео у обзир по службеној дужности па нема ни битне повреде поступка из члана 374. став 1. у вези члана 396. став 1. ЗПП, на коју се наводима ревизије указује.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је осигурао објекат Привредног друштва „Орион“ ДОО из Лесковца, који се налази у Бобишту у улици Златиборској од ризика пожара и других опасности са уговореним допунским ризицима поплава, бујица и високих вода на суму осигурања од 10.000.000,00 динара, по полиси са роком важења од 24.10.2009. до 24.10.2010. године. Услед обилних падавина у априлу 2010. године на територији Јабланичког округа дошло је до поплаве и бујице на већем делу територије Града Лесковца, па и у дворишту и магацинима осигураника, због чега је по основу полисе осигурања број ..., услед оштећења залиха мешовите робе у објекту магацина велепродаје, тужилац као осигуравач исплатио наведеном осигураннику накнаду штете у износу до пуне суме осигурања од 10.000.000,00 динара, као накнаду од ризика поплаве, бујица и високих вода, дана 15.06.2010. године. Због ситуације изазване обилним падавинама које су захватиле територију Града Лесковца, штаб цивилне заштите је на седници одржаној 21.04.2010. године, донео одлуку о проглашењу ванредне ситуације на делу територије тог града. Вештачењем у циљу утврђења да ли је до поплаве дошло услед неадекватног одржавања канала Бара и Бучан, вештак грађевинске струке Мирослав Томин је у свом налазу и мишљењу изразио мишљење да је узрок поплаве, неодржавање предметног канала Бара и Бучан на подручју Града Лесковца. Након изнетих примедби на налаз и мишљење вештака, одређено је ново вештачење од стране вештака грађевинске струке Живорада Ђелића, који је у свом налазу и мишљењу констатовао да су падавине од 20. и 21.04.2010. године, ретка и непредвидива појава са 44,6 литара по 1 м² за мање од 24 часа, што представља вишу силу, те да се штета од оваквих падавина није могла спречити. Како није било могуће усаглашавање вештака, одређено је треће вештачење од стране комисије Грађевинско архитектонског факултета у Нишу која је у свом налазу утврдила да су падавине у априлу 2010. године, биле веће од вишегодишњег просека, да су коинцидирале са високим температурама што је изазвало убрзано топљење снега на вишим деловима слива, због чега су се велике воде десиле не само на каналу Бара већ и на сливовима суседне Туловске реке и реке Ветерница, па су по мишљењу комисије вештака узрок поплава обилне падавине која су биле веће од вишегодишњег просека. По мишљењу

вештака уколико максимална пропусна моћ канала не одговара хидролошким условима и идеално одржавање канала ни на који начин то не може побољшати. Максимална пропусна моћ канала није одговарала хидролошкој ситуацији која се десила приликом поплава у априлу 2010. године. Зато су по мишљењу вештака директан узрок поплаве обилне падавине веће од вишегодишњег просека, док степен одржавања канала није директан узрок поплава.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су одбили тужбени захтев тужиоца као неоснован, налазећи да тужилац, као осигуравач који је исплатио накнаду из осигурања свом осигуранику нема право на накнаду исплаћене суме (суброгација) по члану 939. Закона о облигационим односима, с обзиром да не постоји основ одговорности тужених за предметну штету у смислу члана 184. наведеног закона, будући да степен одржавања канала није узрок поплаве, односно настанка штете.

Врховни суд налази да су неосновани ревизијски наводи тужиоца о погрешној примени материјалног права.

По члану 939. став 1. Закона о облигационим односима (ЗОО) исплатом накнаде из осигурања прелазе на осигуравача, по самом закону, до висине исплаћене накнаде сва осигураникова права према лицу које је по ма ком основу одговорно за штету.

Према члану 184. ЗОО предузеће и друга правна лица која врше комуналну или другу сличну делатност од општег интереса одговарају за штету ако без оправданог разлога обуставе или нередовно врше своју услугу, док по члану 172. став 1. тог закона, правно лице одговара за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција.

По Закону о комуналним делатностима ("Службени гласник РС", бр. 16/97 и 42/98), важећем у време настанка штете, општина, град, односно град Београд, у складу са овим законом, уређује и обезбеђује услове обављања комуналних делатности и њиховог развоја (члан 2.). Комуналне делатности су делатности од општег интереса и обављају се на начин којим се обезбеђује задовољавање потреба корисника комуналних производа и комуналних услуга на одређеном подручју. Комуналну делатност обавља јавно комунално, односно друго предузеће и предузетник, зависно од природе комуналне делатности и конкретних услова и потреба у општини, у складу са законом и прописима донетим на основу закона (члан 3.). У комуналне делатности, у смислу овог закона, спада и пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода (члан 4. став 1. тачка 2.). које обухвата сакупљање и уклањање отпадних, атмосферских и површинских вода са јавних површина канализацијом, одводним каналима, дренажом или на други начин, њихово пречишћавање и испуштање из мреже, одржавање канализационе мреже, канала, сливника и других објеката за уклањање вода (члан 5. став 1. тачка 2.).

Имајући у виду наведене одредбе материјалног права, неосновани су наводи ревизије којима се указује на одговорност тужених за предметну штету, јер да би неко био одговоран за штету, између његове радње или пропуштања и штете треба да постоји узрочна веза. Питање узрочне везе решава суд у сваком конкретном случају. На основу резултата вештачења утврђено је да су узрок поплава у априлу 2010. године обилне падавине веће од вишегодишњег просека, јер уколико максимална пропусна

моћ канала не одговара хидролошким условима и идеално одржавање канала ни на који начин то не може побољшати, па степен одржавања канала није директан узрок поплава, односно настанка штете у конкретном случају. Ревизијом тужиоца се заправо оспорава доказни поступак и оцена изведених доказа, чиме се оспорава утврђено чињенично стање што по члану 407. став 2. ЗПП не може бити ревизијски разлог.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

Захтев туженог Града Лесковца за накнаду трошкова одговора на ревизију је одбијен, јер се не ради о трошковима који су по члану 154. ЗПП били потребни за вођење парнице.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић